

Kommenteret høringsoversigt vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har i perioden 28. marts 2008 til 11. april 2008 gennemført en bred høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Grundforskningsfond.

Forsknings- og Innovationsstyrelsen har modtaget i alt 28 høringssvar, herunder 22 med indholdsmæssige bemærkninger.

I dette resumé redegøres for de væsentligste bemærkninger til lovforslaget. For høringssvarernes specifikke bemærkninger henvises til høringssvarene. Der redegøres for de ændringer, som er foretaget i lovforslaget på baggrund af høringen, og notatet afsluttes med nogle øvrige kommentarer til høringssvarene.

Bemærkninger til lovforslaget

Indledningsvis skal det nævnes, at Aarhus Universitet og Aalborg Universitet udelukkende havde positive bemærkninger til lovforslaget. Aalborg Universitet fremkom med to yderligere forslag, nemlig i loven at definere ”grundforskning” samt at bestyrelsen sammensættes af uafhængige internationale forskere.

Årligt uddelingsniveau og brug af statens overheadsats

Ingen høringssvar har udtrykt kritik af forslaget om, at det årlige uddelingsniveau opgøres som et gennemsnit frem for et loft, eller af forslaget om, at det lovfæstes, at Danmarks Grundforskningsfond skal følge statens overheadsats. Rådet for Teknologi og Innovation (RTI) bemærker i den forbindelse, at det er vigtigt, at forpligtelsen i forhold til overheadsatsen ikke udhuler fondens muligheder for at yde støtte til konkrete forskningsaktiviteter. Koordinationsudvalget (KUF) (støttet af Det Frie Forskningsråd (DFF)), Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV) og Dansk Industri (DI) mener, at uddelingsniveauet bør kompensere for stigningen i overheadsatsen.

CO-industri, Lægemiddelindustriforeningen (Lif), Akademikernes Centralorganisation (AC) og Landsorganisationen i Danmark (LO) støtter forslaget om et årligt uddelingsniveau på 300 mio. kr. CBS tilslutter sig, at fonden har fået mulighed for at opretholde et årligt uddelingsniveau, der ikke er lavere end det hidtidige. Sektorforskningens Direktørkollegium (SEDIRK), De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), Syddansk Universitet (SDU) og

14. april 2008

Forsknings- og Innovationsstyrelsen

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk

Sagsbehandler
Trine Bendix Knudsen
Telefon 7226 5612
Telefax 3544 6201
E-post tbk@fi.dk

Sagsnr. 08-031074
Dok nr. 535514
Side 1/1

Videnskabernes Selskab anfører modsat, at niveauet på 300 mio. kr. årligt er lavere end hidtil.

Danske Universiteter, Københavns Universitet og Roskilde Universitetscenter (RUC) fremfører, at forskningsaktiviteterne skal fastholdes i nuværende omfang, men foreslår alligevel et øget uddelingsniveau på 400 mio. kr.. Danmarks Grundforskningsfond mener ligeledes, at det årlige uddelingsniveau bør være på 400 mio. kr. årligt, idet de mener, at fondens aktiviteter bør udvides med nye aktiviteter. Grundforskningsfonden anfører endvidere, at uddelingsløftet på 275 mio. kr. i 2009 vil betyde, at fonden kun kan betale et overhead, der ligger ud over de allerede kendte 20 pct. ved at bryde ind i allerede indgåede kontrakter.

Bestyrelsens sammensætning og kompetencer

Ingen af høringssvarene har indvendinger i forhold til forslaget om at specificere bestyrelsens kompetencer vedr. internationalt forskningsniveau og finansiell indsigt. LO og Grundforskningsfonden anfører, at indsigt i international forskning må vægte højere end finansiell indsigt. Grundforskningsfonden foreslår i den forbindelse, at rækkefølgen af de nævnte kompetencer byttes om i lovtæksten.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Side 2/2

SDU vender sig mod, at bestyrelsen udpeges af ministeren, idet de fremstiller dette som et nyt forslag. Danske Universiteter foreslår, at SEDIRKs indstillingsret til bestyrelsen overføres til Danske Universiteter, subsidiært at Danske Universiteters indstillingsret udvides fra et til to medlemmer. På konkret forespørgsel fra Videnskabsministeriet har Danske Universiteter oplyst, at indstillingsretten til bestyrelsen fortsat bør være Rektorkollegiet og ikke Danske Universiteter.

Grundkapital

Flere af høringssvarene udtrykker tilfredshed med et nyt kapitalindskud i fonden på 3 mia. kr.. Lif så gerne, at der blev indskudt yderligere midler, så det kunne undgås at tære af grundkapitalen. I forlængelse heraf foreslår Lif, at der ikke gives mulighed for at tære på grundkapitalen, samt at oplysninger om kapitalens størrelse ikke slettes i lovtæksten.

Mulighed for at udføre opgaver for videnskabsministeren

Flere af høringssvarene er positive overfor forslaget om hjemmel til at udføre opgaver for videnskabsministeren. Rigsrevisionen foreslår i forbindelse med forslaget en mindre ændring i lovens revisionsafsnit (§ 9), så det direkte fremgår, at der revideres efter god offentlig revisionsskik (GOR).

Delegation til statslige myndigheder

AC finder det hensigtsmæssigt, at ministeren kan uddelegere sine beføjelser til en anden statslig myndighed, men finder det vigtigt, at der er adgang til at klage over sådan en myndigheds afgørelser med henvisning til en øget mængde forskningsmidler.

Ikrafttræden

Grundforskningsfonden er positiv overfor en hurtig ikrafttræden og anfører, at det har stor betydning for fondens dispositioner at få en snarlig afklaring på det fremtidige støtteniveau.

Ændringer på baggrund af høringen

På baggrund af høringssvarene er der foretaget følgende ændringer i lovforslaget:

Ændringen af ”Rektorkollegiet” til ”Danske Universiteter” i § 2, stk. 1, nr. 4 trækkes ud af forslaget som følge af korrespondance med Danske Universiteter om spørgsmålet.

Rækkefølgen i bestyrelsens specificerede kompetencer i § 2, stk. 1, 1. pkt. byttes om og tilkendegiver hermed en prioriteringsrækkefølge.

I § 9, stk. 1, 1. pkt. indsættes en henvisning til lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

Øvrige kommentarer til høringssvarene

Der forestår en evaluering af hele det forsknings- og innovationsrådgivende og -finansierende system, herunder Danmarks Grundforskningsfond, jf. den aktuelle revision af lov om forskningsrådgivning mv. (L 104). Aalborg Universitets forslag vil indgå som input i evalueringen.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Side 3/3

Der har været forskellige synspunkter vedr. det hidtidige uddelingsniveau fra fonden. I den forbindelse kan det oplyses, at uddelingsniveauet indtil 2005, hvor Grundforskningsfonden fik en ekstra finanslovsbevilling via etableringen af en finansieringsfond, lå på gennemsnitligt 216 mio. kr. om året i 2001-priser, svarende til ca. 250 mio. kr. i nutidspriser. I 2005 fik Grundforskningsfonden et beregnet afkast af en finansieringsfond på 40 mio. kr., som fra 2006 blev øget til 65 mio. kr. årligt. Det årlige uddelingsniveau har derfor siden 2006 ligget på hvad der svarer til ca. 315 mio. kr. i nutidspriser.

Et uddelingsniveau på 300 mio. kr. årligt vil sikre finansiering af Grundforskningsfondens aktiviteter i yderligere ca. 25 år. Højere uddelingsniveauer vil forkorte fondens levetid. Eksempelvis vil et uddelingsniveau på 350 mio. kr. forkorte levetiden til ca. 21 år, mens en udvidelse af fondens aktiviteter til 400 mio. kr. årligt, vil forkorte fondens levetid med seks år til ca. 19 år.

Overheadreformen gennemføres for i videre omfang at dække universiteternes reelle udgifter til følgeudgifter i forbindelse med forskningsaktiviteter. For universiteterne betyder det, at de får frigivet nogle af deres basismidler til forskningsaktiviteter, herunder også grundforskning. Overheadreformen sikrer altså, at de forskningsfinansierende organer i højere grad bidrager til universiteternes følgeudgifter.

For forskningsrådene dækkes en del af merudgifterne til stigningen i overhead fra 20 pct. til 35 pct. i 2008 af den nuværende bygningsoverhead til universiteterne, mens de selv skal dække en yderligere stigning i 2009. De to fonde i forskningsrådssystemet – Højteknologifonden og Danmarks Grundforskningsfond – skal selv bære omkostningerne.

Det er, som hidtil, ministeren, der udpeger formand og bestyrelsesmedlemmer. Der er altså ingen ændring, som anført af SDU. Delegation til statslige myndigheder angår de beføjelser, som ministeren allerede har efter den gældende

lov, f.eks. tilsyn med fonden eller godkendelse af fondens valg af revisor. Spørgsmålet om delegation vedrører således ikke udmøntningen af forskningsmidler, som beskrevet i høringssvaret fra AC. Delegationen af ministerens beføjelser vil typisk finde sted til en styrelse under ministeriet.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Side 4/4